

DE KLEIN WANG

No. 23

WEEKBLAD VOOR DE
TROEPEN OP SUMATRA

Uitgave:

Dienst voor Leger-
contacten Medan

Redactie
Administratie

Troepencommando
Serdangweg
Telefoon: Mili 24.

Honderd strijdmakkers te Medan herbegraven Indrukwekkende plechtigheid op het Ereveld

Zaterdag, 4 Juni 1949, vond op het Ereveld aan de Padang Bulanweg te Medan een indrukwekkende plechtigheid plaats, doordat honderd wapenbroeders, omgekomen tijdens de Japanse bezetting, alhier hun laatste rustplaats werd toebedeeld.

DE PLECHTIGHEID: Medan en prominenten uit de kringen der handels-, cultuur- en scheepvaartwereld. De plechtigheid neemt een aanvang met „The last post”, dat door een hoornblazer van het garnizoen Medan wordt geblazen. Hierna neemt generaal-majoor Scholten het woord.

Op het grote, zonovergoten ereveld, waar reeds tientallen gesneuvelde wapenbroeders hun laatste rustplaats vonden, staan in een nieuw vak bij de vers gedolven graven de kisten met de stoffelijke resten van hen, die straks plechtig ter aarde zullen worden besteld. Iedere kist is bedekt met de Nederlandse driekleur, de vlag, het symbool waarvoor zij hebben geleden en gestreden en de stalen helm, een teken dat zij als Nederlandse soldaat in het harnas zijn gesneuveld.

Als Nederlands soldaat, want allen zijn soldaten, beroepssoldaat of militieplichtig, maar allen soldaat, die de wapens in de vuist namen, toen de Japanse horden deze vreedzame gewesten tot oorlogstoneel maakten. Gevochten hebben zij, als kerels, tot zij in de maalstroom van de overmacht ondergingen en tandenknarsend moesten ondervinden dat zij gevangelijk werden weggevoerd. Zij hebben de bittere kelk van krijgsgevangenschap, waarin de overwinnaar zich niet hield aan de bepalingen dienaangaande gegeven, tot de bodem moeten ledigen. Als slaven hebben zij gezwoegd voor de Jappenoverwinnaars, als beesten werden zij behandeld, maar nimmer heeft de Jap in hen kunnen doven het geloof in de vrede. Dit geloof hield hen staande en gaf hen de kracht en moed om de vernederingen te doorstaan. Velen hebben deze verschrikkingen doorstaan en hebben de bevrijding mogen medemaken; de overwinning van het goede op het kwade. Velen ook, zijn gesneuveld in ballingschap. Hun moede en zieke lichamen konden niet verder en ver van het vaderland, ver van het land waarvoor zij zich hadden ingezet, stierven zij een erbarmelijke dood.

De strijd ging door en de makkers, die de krijgsgevangenschap wel hebben doorleefd en zij, die deze makkers kwamen helpen in hun strijd, staan op deze Zaterdagmorgen aangetreden op het ereveld om hun onfortuinlijke strijdmakkers de laatste eer te bewijzen en om te getuigen dat het werk, dat hun gestorven makkers waren begonnen, door hen zal worden voortgezet.

„The last post”.

Als generaal-majoor P. Scholten, vergezeld door de plaatselijk commandant, luitenant-kolonel P. A. H. J. van Aarsen, het ereveld betreedt, zijn reeds vele wapenbroeders en belangstellenden aanwezig. Vrijwel alle hoofdofficieren en vele subalterne officieren, troepencommandanten en hoofden van diensten geven van hun belangstelling blijk. De Wali negara Sumatera Timur is vertegenwoordigd door de wakill wall negara, terwijl voorts vele kabinetsleden de plechtigheid bijwonen evenals de wali kota. Voorts zijn er vertegenwoordigers uit de samenleving van

len, van hoog tot laag, in wat voor functie ook, deden hun plicht als mensen, die begrepen aan de wereld en het mensdom het beste te willen geven. Tengevolge van overmacht moesten de bajonetten worden afgeslagen.

De hoofden bleven geheven!”

Voorts memoreert spreker de lijdensweg, die deze dapperen hadden afgelegd en spreekt van de intense hoop die deze mensen heeft bezield, om na de oorlog aan de opbouw van de geschonden wereld te beginnen.....

„Oude strijdmakkers”, aldus de generaal, „ik getuig hier, mede namens

Wij zullen in uw geest voortgaan.....
„Staande voor deze rijen kisten, bedekt met de Nederlandse driekleur”.

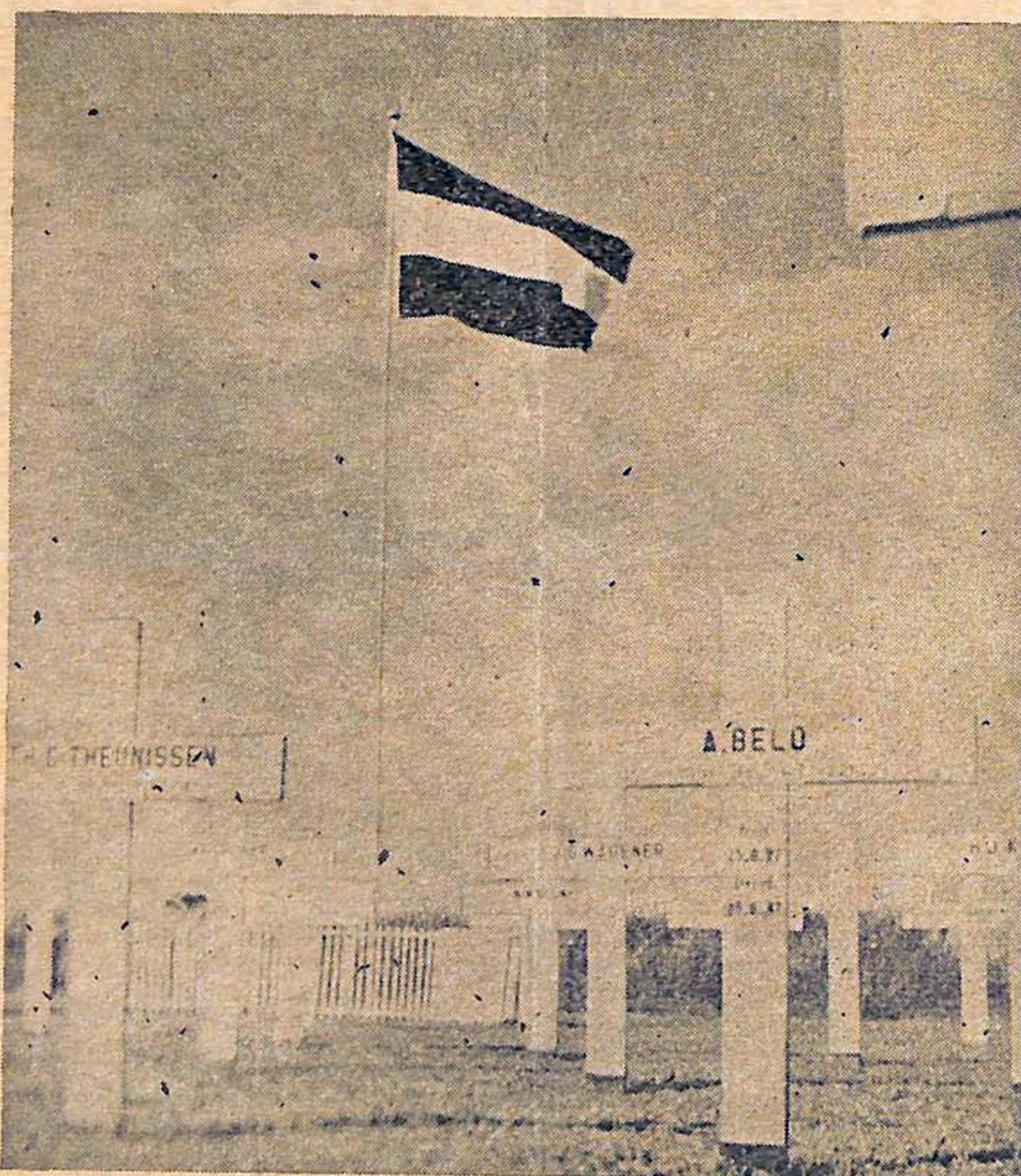
„Zij stierven in het geloof aan de overwinning”

aldus generaal Scholten, „gaan onze gedachten onwillekeurig terug naar het verleden en wel naar die periode van het verleden waarin zij, wier stoffelijke resten wij thans aan de schoot der aarde gaan toevertrouwen, in de gelederen van het KNIL waren opgenomen, teneinde de ongelijke strijd tegen een aan leugens, bedrog en verraad zijn kracht ontlenende agressor te aanvaarden. Al-

de waarnemend legercommandant en de onder mijn bevelen dienenden, van ons diepe respect en van onze grote dank. Respect voor de wijze, waarop gij uw plicht vervulde en onder de meest onmenselijke omstandigheden tegenover de overheerser wist te staan.

Dank voor de diensten, welke gij aldus aan land en volk bewees.

Wij zullen in uw geest voortgaan!”

Een overzicht van het Ereveld, waar Zaterdag, 4 Juni 1949, honderd, in krijgsgevangenschap overleden wapenbroeders plechtig werden herbegraven.

Na het uitspreken van zijn rede, verzoekt de generaal enige ogenblikken stilte in acht te nemen. Met ontbloot hoofd herdenken de aanwezigen de dierbare gevallen. In deze stilte op het grote ereveld beseft menigeen, wat plicht en offer betekenen.

Als eerste legt vervolgens generaal Scholten, namens de waarnemend legercommandant, een krans aan de voet van de eerste rij graven.

Als tweede spreker treedt naar voren radja Kaliamsjah, wakil wali negara, die in de Indonesische taal namens de regering van dit gewest het woord voert. Spreker legt er o.a. de nadruk op, dat het eerbetoon van Nederlanders en Indonesiërs op deze plaats gebracht, het symbool manifesteert van de toekomst waarin allen samenwerken. De soldaten, waaraan thans de laatste eer wordt bewezen, zijn het lichtend voorbeeld voor het nieuwe leger van Indonesië. Spreker legt, namens de Negara Sumatera Timur, eveneens een krans nabij de graven.

Nadat de territoriaal aalmoezenier en de territoriaal veldprediker hun diensten hebben gehouden, worden, rij voor rij, de kisten met de stoffelijke resten der strijdmakkers toevertrouwd aan de laatste rustplaats. Korte bevelen weer klinken hierbij. De vlaggen, welke de kisten hebben bedekt, worden verwijderd en opgevouwen. Ook de helmen en de ruike bloemen worden van de kisten verwijderd en behoedzaam laat men de kisten neer. Monotoon klinkt hierbij het tromgeroffel. Kist voor kist daalt in het koele graf tot de laatste der honderd kisten aan de aarde is toevertrouwd.....

De plechtigheid is teneinde. De legerpredikant dankt dan nog, namens de familieleden, de aanwezigen. Nadat nog kransen worden gelegd, o.a. door het Roode Kruis en de Deli Plantersvereniging, familieleden e.d., wordt de Nederlandse driekleur wederom in top gehesen. Nog eenmaal nemen militair en burger de houding aan en dan gaan de aanwezigen henen.

Bezigheden roepen wederom.

Werk, dat in de geest der gestorvenen zal worden voortgezet.

Langzamerhand gaan we in Holland naar de zomer toe, al zou men het soms niet zeggen, als de gure wind nog om de huizen waait en men des morgens, voor het weggaan, eerst kruis of munt gooit alvorens men besluit om de regenjas thuis te laten. Maar de jongens, die met de „Groote Beer” aan de kade te Amsterdam arriveerden, troffen het. Een vrolijk zonnetje bescheen de kade, waar, kort na de aankomst van het schip, de 1200 gedemobiliseerden stonden aangekomen. Zij werden verwelkomd door luitenant ter zee, baron van Boetzelaar. Namens de regering was aanwezig minister Schokking, die een welkomstwoord sprak, de gevallen kameraden herdacht en zich voorts onderhield met de gerepatrieerden. Verder was nog aanwezig majoor van der Goor, namens de staf van Prins Bernhard. Verschillende gedemobiliseerden vroegen zich af, hoe het verder moest, nu zij eenmaal Nederlandse grond onder de voeten hadden, maar zij, die ernstig van plan waren om de handen uit de mouwen te steken, behoefden zich niet ongerust te maken. Volgens gezaghebbende kringen is de demobilisatie en de tewerkstelling van gedemobiliseerden tot nu toe naar tevredenheid verlopen. Van hen, die drie maanden of langer in ons land terug zijn, is gemiddeld 85% in het arbeidsproces ingeschakeld. Gemiddeld behoefde in 1948 niet langer dan gedurende drie maanden overbruggingssteun te worden uitgekeerd. ** Een ieder in het vaderland helpt mede om de gedemobiliseerden zo spoedig mogelijk hun plaats in de gemeenschap te geven, waarop zij recht hebben en zo werd o.a. door Prins Bernhard tijdens een bestuursvergadering van de Stichting van de Arbeid een beroep gedaan op het bedrijfsleven om de plaatsing van de gedemobiliseerden zoveel mogelijk te bevorderen. Het bestuur van de Stichting van de Arbeid zegde volledige medewerking toe. Speciaal op de werkgevers werd een klemmend beroep gedaan om alles te doen wat mogelijk is, teneinde de uit Indonesië terugkerende militairen zo snel mogelijk in het bedrijfsleven op te nemen. Dit alles in verband met het feit, dat van half Juni af totaal 32.000 militairen terugkeren. **

Ook de ouderorganisaties houden zich niet stil. Op 4 Juni 1949 is officieel opgericht de VOMO, de ouderorganisatie. „Voor Onze Militairen Overzee”. Op de eerste vergadering, die te Arnhem op 9 Mei l.l. werd gehouden en op volgende vergaderingen, o.a. te Amsterdam, bleek, hoe groot de belangstelling was van de zijde der ouders, wier jongens in Indonesië verblijven. 2 Juni werd in de grote zaal van Amicitia de eerste vergadering in den Haag van deze organisatie gehouden.

De VOMO is geen politieke vereniging en wenst zich ook niet met politiek in te laten, doch wil slechts op de bres staan voor de belangen van de jongens overzee, aldus de heer Verbrugge, tweede voorzitter. Op legale en verantwoordelijke wijze wil zij trachten deze belangen te behartigen. De grootste doorn in het oog van vele ouders is wel, dat hun jongens, na een diensttijd van twee jaren in de tropen, nog steeds niet op vaderlandse bodem zijn teruggekeerd. De heer Verbrugge meende, dat met het demobilisatieschema,

dat onlangs is bekend gemaakt, geen genoegen kan worden genomen. Indien de jongens op tijd waren afgelost en de lichtingen 1941-1944 waren ingeschakeld, hadden zij reeds terug kunnen zijn, zoals ook was beloofd. De VOMO heeft dan ook een telegram gezonden aan de Minister-President, waarin diepe teleurstelling wordt betuigd over de gang van zaken en waarin wordt aangedrongen de belofte gestand te doen. Ook het probleem van de tewerkstelling van gedemobiliseerden in Nederland heeft de belangstelling van de VOMO. Door particulieren en overheidsbedrijven dienen de gedemobiliseerden als troetelkinderen te worden behandeld. Spreker riep alle aanwezigen op, om te samen met en door middel van de VOMO bij de regering en andere instanties op te komen voor de belangen die rechtstreeks hun eigen jongens, mannen of verloofden betreffen. ** Voorts zal op 21 Juni de nationale demobilisatieraad te Utrecht een belangwekkende bijeenkomst houden, waar Prins Bernhard en minister-president Drees zullen spreken over een taak, een plicht voor land en volk en de minister van oorlog, Schokking en de oud-minister van oorlog, J. Meynen eveneens redevoeringen zullen uitspreken. Na de middagpauze zal een film, „Soldaten Overzee”, worden vertoond en daarna

spreekt de commissaris der Koningin in Limburg, voorzitter van de provinciale demobilisatieraad over: „Wat wij gewestelijk kunnen doen”. Dominee Sillevius Smit zal tenslotte de vraag aan de orde stellen: „Wat spreken wij dus af.....?”, waarna de bijeenkomst door Prins Bernhard zal worden gesloten. Ook deze bijeenkomst is bedoeld het werk ten behoeve van de teruggekeerde militairen te stimuleren. ** Ook de Koninklijke vereniging ONS LEGER acht het wenselijk, nu, naar zij zegt bij de troepen in Indonesië enige tekenen van ontmoediging te bespeuren zijn, openlijk duidelijk te laten blijken, dat Nederland hun offers begrijpt en waardeert. De vereniging kwam daarom te Utrecht bijeen, waar het woord werd gevoerd door generaal-majoor Dürst Britt, oud-commandant van de 7-Dec. Div. over „Onze jongens over zee”. Woensdag, 2 Juni werd, in tegenwoordigheid van de directeur van het centraal bureau NIWIN, jhr. mr. P. Th. Six, de eerste Niwin-rimboekist afgeleverd. Dit geschiedde op de buitenpost Tandjong Sari door het hoofd van de Territoriale Welzijnsverzorgingsdienst te Bandung, de kapitein L. Blom met een korte plechtigheid. Namens de compie dankte de elt. Plasman de Dienst Welzijnsverzorging, waarna soldaat Keulers namens zijn makkers een woord van dank sprak voor de NIWIN, de Dienst Welzijnsverzorging en de schenker in Nederland, de heer Dehnert te Roteerdam. De heer Dehnert heeft in de NIWIN-loterij een eerste prijs gewonnen, een retourvlucht naar Indonesië. In afwachting van zijn vertrek heeft de prijswinnaar alvast drie „Rimboekisten” geschonken. Tot slot sprak de luitenant-kolonel Voskuil namens de commandant 7 December-Divisie, generaal-majoor Engles, waarna een driewerf hoera werd uitgebracht op de NIWIN en de schenker. Over rimboekisten gesproken: De NIWIN heeft met de

NATUURLIEFHEBBERS VOOR...

Weet u, dat er een Militair Natuur Historische Vereniging bestaat, die niet alleen een maandblad zal uitgeven, doch tevens lezingen en excursies organiseert, onderling contact legt tussen de natuurliefhebbers en u met raad en daad ter zijde staat?

Op vele plaatsen in de Archipel bevinden zich reeds aangesloten van alle rangen.

Maak van de MNHV uw vereniging en van het Militair Natuur Historisch Orgaan u w blad. Dagelijks ziet u vele dingen waar u meer van wilt weten, komt er gerust mee voor de dag; wij zullen u naar beste weten inlichten, en indien mogelijk, u in voorkomende gevallen boeken uit onze bibliotheek in bruikleen verstrekken.

Geeft u op als lid bij de ledenadministrateur soldaat E. Nijland, Leger Nr. 271222134, Leger Hospitaal, Batavia. De contributie bedraagt f 0.50 per maand. Inlichtingen bij sergeant majoor Marinkelle, Leger Hospitaal, Batavia. Hoofdbestuur: Maj. Drs. H. A. Bakker en Kapt. Dr. Junge, adviseurs, Kapt. R. Brouwer Hoofdredacteur, sergt. maj. Marinkelle, redacteur, Sergt. L. J. M. Butot voorzitter en E. Nijland secretaris.

„Zuiderkruis” de eerste vijftig rimboekisten naar Indonesië verzonden. De dienst Welzijnsverzorging te Batavia zal deze kisten over de buitenposten verdelen. **

Niet alleen rimboekisten, ook autobussen, drie in getal en vijfduizend kilogram boeken en tijdschriften van het Roode Kruis zijn op weg naar Indonesië per m.s. Drenthe.

Zolang de kisten nog niet zijn gearriveerd, kunnen wij ons bezig houden met het componeren van een nieuwe melodie, geschikt om, nadat zij naderhand van passende tekst zal zijn voorzien, door de soldaat op mars kan worden gezongen. De dienst Recreatie en Algemene Ontwikkeling van de Dienst van de Adjutant Generaal der Koninklijke Landmacht heeft namelijk een prijsvraag uitgeschreven en gevraagd worden eenstemmige composities, zonder tekst, in marstempo, die aan de volgende voorwaarden voldoen: a. zij moeten gemakkelijk voor alle stemsoorten gezamenlijk te zingen zijn; geen moeilijke sprongen (intervallen) en geen te grote afstand tussen de hoogste en laagste toon der melodie (omvang), b. zij moeten bruikbaar zijn om door een marcherende troep te worden gezongen zonder dat deze in ademnood geraakt, c. de melodie moet zodanig zijn, dat er een tekst op kan worden geschreven en tenslotte moet de melodie getuigen van goede smaak en niet een nabootsing zijn van buitenlandse voorbeelden. Deelneming aan deze prijsvraag staat open voor iedere Nederlander, militair of burger. De inzendingen zullen worden beoordeeld door een commissie, bestaande uit: de reserve luitenant-kolonel, dr. C. L. Walther Boer, de heren Sem Dresden, dr. Jop Pollmann en de res. elt. J. van de Griend. ***

UIT DE WINKEL VAN SINKEL

Onze medewerker, die voor de Klewang van 4 Juni 1949 de rubriek: „Uit de winkel van Sinkel” samenstelde, putte hiertoe zijn gegevens uit publicaties die door het hoofdkantoor dienst welzijnsverzorging Batavia werden bekendgemaakt.

Het hoofd van het bijkantoor te Medan deelt ons nu mede, dat de opsomming van de voorradige artikelen, wat Medan betreft althans, niet volkomen op feiten is gegrond. Verschillende artikelen, met name batterijen voor zaklampen, tennisballen, sigaren e.d. zijn nog niet, of in onvoldoende hoeveelheid te Medan voorradig.

DE MARINIERS-BRIGADE opgeheven Thans: amphibisch bataljon

De Mariniersbrigade, het trotse korps, dat haar opleiding genoot in de „States”, in het beroemde trainingskamp Le Jeune, is op 7 Juni 1949 als zodanig opgeheven en de taak van het korps Mariniers wordt van die datum af gedeeltelijk waargenomen door het Amphibisch bataljon van het Korps Mariniers. Ter gelegenheid van deze gebeurtenis gaf de commandant der Zee-macht in het Oosten, vice-admiraal A. S. Pinke, de volgende dag-order uit:

DAGORDER

Op 7 Juni 1949 wordt de Mariniersbrigade, na drie en een half jaar in deze gewesten op voorbeeldige wijze haar taak te hebben vervuld, als zodanig opgeheven en gereorganiseerd. Deze reorganisatie, het noodzakelijke gevolg van inkrimping van personeel, zal een leegte achterlaten. Vooral natuurlijk bij het Korps Mariniers, maar ook bij het niet tot het Korps behorende personeel der Koninklijke Marine, bij het Leger, bij de burgerij van Oost-Java en in het bijzonder te Surabaya, zal de Mariniersbrigade voort blijven leven als een prachtige organisatie, die op schitterende wijze haar taak tot herstel van rust en orde heeft vervuld.

Het korte bestaan van de Mariniersbrigade zal in de geschiedenis van het Korps Mariniers en in de geschiedenis van Indonesië met gulden letters worden geschreven. Ik denk hierbij speciaal aan de veldtochten in de Surabaya-delta, in Java's Oosthoek, in het Djembangse en Bodjonegoro, aan de landingen bij Pasir Putih, Banjuwangi en Glondong en aan het herstel en de handhaving van rust en orde in de landstroken door de Mariniersbrigade bezet, o.a. tengevolge hebbende, dat in Oost-Java de bevolking zich zonder prees of dwang kon uitspreken voor de vorming harer eigen negara.

Deze prestaties van de Mariniersbrigade zijn echter niet zonder verliezen tot stand gebracht. Een groot aantal gesneuvelden rust op het ereveld in Surabaya, terwijl anderen de gevolgen hunner verwondingen helaas niet te boven zijn gekomen. Wij zullen hen blijven gedenken en mariniers van de Mariniersbrigade wij zullen het ereveld in ere houden als een monument voor uw opofferingen.

Hoewel de Mariniersbrigade wordt opgeheven, is de taak van het Korps Mariniers hier nog niet beëindigd. Zijn taak wordt, voor een gedeelte althans, overgenomen door het Amphibisch bataljon en ik twijfel er geen ogenblik aan, of het Amphibisch bataljon zal de glorie-rijke traditie van de Mariniersbrigade op gelijke wijze voortzetten. Mariniers van de Mariniersbrigade, als hoogste bevelvoerder der Koninklijke Marine in deze gewesten, dank ik u voor hetgeen door u werd verricht.

Een exclusieve
reportage voor
de Klewang

MEDAN BIJ AVOND

Gezien door een M. P.-bril!

DE dag nadert weer zijn einde. Traag schuift de zon naar de kim en de invallende schemer doet alles tot 'onwezenlijke schaduwen' vervagen. Hier en daar flitst een lamp aan. Een enkel venster wordt reeds gesloten..... Weer is een dag voorbij. Voorbij??

Ja, voor hen, die werkzaamheden verrichten, welke het daglicht kunnen verdragen.

Doch in de slopjes en steegjes, welke diep liggen weggedoken en voor het licht der straatlantaarns niet zijn te bereiken, begint eerst nu pas het leven in allerlei obscure gelegenheden.

Het is hier, waar we ons arbeidsterrein moeten zoeken.

B.B.Z.!!! Bestrijding Besmettelijke Ziekten.

De duisternis wordt intenser. Hierdoor aangemoedigd waagt zich een zeker soort „dames” op straat, mooi aangekleed in soms prachtig gekleurde kabaia's en slendangs, gereed om met hun pronkerij en klokkende parellachjes onze zwakke broeders te „veroveren”. De autoriteiten, die dit gevaar met toenemende bezorgdheid hebben gadegeslagen, zagen zich genoodzaakt om hier tegen drastische maatregelen te nemen. Hiertoe werd een speciale afdeling der Militaire Politie opgericht, welke tot taak heeft, zich met de controle over omgang van militairen met vrouwen van uitgesproken slecht levensgedrag, te belasten.....

Langzaam schuift ons jeepje door het rumoerige verkeer.

Bedja's en fietsen stromen luid klingelend af en aan.

De gehele Chinese wijk kookt en bruist van levenslust; ieder is op zoek naar een welverdiende ontspanning na een dag van ingespannen arbeid.

Onze controle begint. Een controle die in feite al prefentief werkt: we hebben, gelukkig, geen successen bij de vleet..... als je tenminste in deze materie van succes mag spreken!

De plaatsen, welke zich door hun afgelegenheid uitstekend lenen voor een „amoureux avontuurtje” zijn allang bekend en worden regelmatig afgepatrouilleerd.

Enige pleinen en kampongs zijn met het onsympathieke bord: „Verboden voor militairen” ontoegankelijk verklaard. Doch wie beveelt de vrouwen om netjes achter dat bord in huis te blijven zitten??

Het licht der koplampen danst over de weg.....

Twee schimmen doemen op. Het is een paartje, stevig gearmd.

Een militair met een meisje, dat op een der eerste bladzijden van ons register voorkomt.

De jeep wordt stopgezet en een „goeden avond” weerklinkt.

Om geheel zeker te zijn van onze zaak, worden de personalia van het gichelen-de juffie nog eens gecontroleerd, waarna we het woord richten tot de militair. De vraag, of hij er zich van bewust is, dat hij zich in gezelschap bevindt van een vrouw van lichte zeden, wordt natuurlijk ontkennend beantwoord.

Neen, hoor, het is vanavond pas voor de eerste keer, dat hij met deze dame aan het wandelen is en hij zou degene wel eens willen zien die hem wilde be-

gestommel; de deur vliegt open en prompt staan we voor een „militair in overtreding”.

Op onze vraag, wat hij in een dergelijke omgeving zoekt, antwoordt hij, dat hij een koffie heeft gedronken!

Na onze opmerking: „dat je van zo'n

**VERBODEN
voor
MILITAIRES**

**DILARANG
OENTOEK
MILITAIR
M.P.G.**

letten, om 's avonds met een meisje te wandelen.

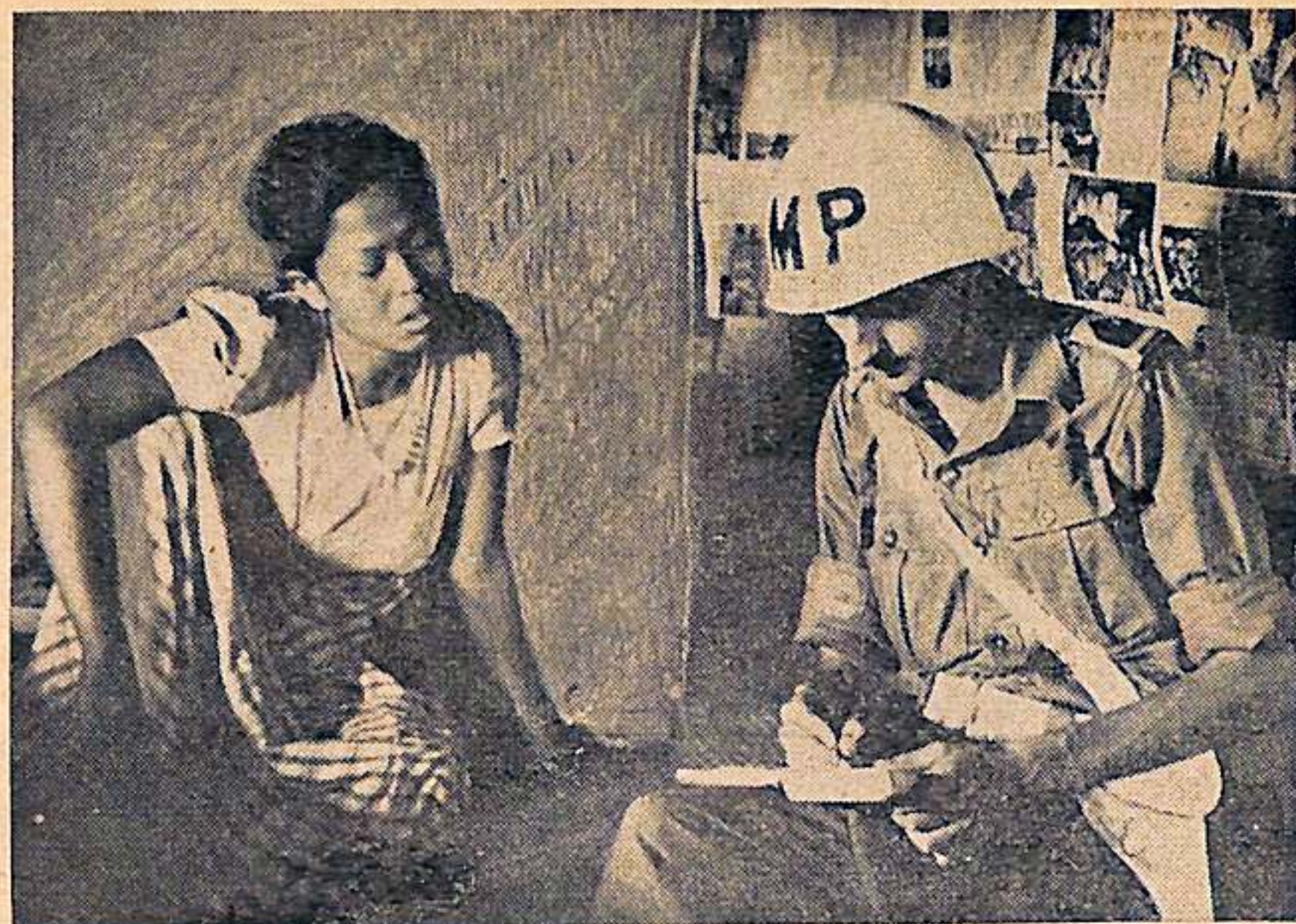
Nadat wij hem erop attent hebben gemaakt, dat daar tegen niet het geringste bezwaar bestaat, mits men de eventueel daaruit voortvloeiende gevolgen durft te dragen, wordt de militair bepaald vurig. Dan wordt hem medegedeeld, dat er ook nog orders dienaangaande bestaan en dat elke militair deze dient te weten!!

Vervolgens wordt de militair medegenomen naar het ontsmettingsstation voor nadere behandeling..... om eventueel erger te voorkomen.

Het onvermijdelijke rapportje volgt, waarna hij hij kan heengaan.

Na de zogenaamde „stadspatrouille”, volgt nu de controle op publieke huizen, waarvan het betreden door militairen is verboden, getuige het bekende witte bordje.

In een steeg, waar de jeep niet eens door kan, glijden we door de „lumpur” en komen na enige slippartijtjes, bij iets, dat alleen de naam „krot” verdient en waarin een scheefgezakte deur ons de toegang ontzegt. Een patrouille-lid, waarop reeds lang het stempel staat gedrukt van: „Je kunt nooit weten!” loopt naar de achterzijde. Op ons: „Bukah, M.P. disini!” volgt weldra enige

DRIE KINDEREN te zijn! Ter verontschuldiging steekt hij dan een hele „tjeritah” af, over „dat tuig, in wiens handen hij was gevallen!”

Na de gebruikelijke behandeling in het ontsmettingsstation, wordt het leger nummer in ons boekje opgenomen, waarna de militair gelegenheid krijgt om nog even in te stappen.....

We willen zijn gegevens nog controleren. Wat we dachten, werd bewaarheid: een vals legernummer en een gefingeerd adres.

Het gebeurt maar zelden, dat we daar nog intrappen!!

Zo werkt dan de B.B.Z.-afdeling van de militaire Politie..... **NIET** om de militairen „de das om te doen”, doch voor hun eigen bestwil, opdat wij alleen- dus ook onze zwakke broeders- weer kunnen terugkeren naar de onzen zoals wij zijn weggegaan, namelijk gaaf en gezond naar lichaam en naar geest.

GENERAAL KRULS

over de herhalingsoefeningen

In verband met de ongerustheid hier en daar gewekt door de mededelingen betreffende de herhalingsoefeningen van de uit Indonesië komende militairen na de demobilisatie, had een redacteur van het A.N.P. een onderhoud met generaal mr. H.J. Kruls, de chef van de generale staf.

NOG NIETS BESLIST.

Generaal Kruls zeide, dat de schrik over de zes weken herhalingsoefeningen ongemotiveerd was. Een definitieve beslissing is nog niet genomen en het is niet erg waarschijnlijk dat de duur zes weken zal bedragen.

Sprekend over de noodzakelijkheid van de herhalingsoefeningen merkte de generaal op, dat de laatste jaren de aandacht uitsluitend erop gericht geweest is, om soldaten gereed te maken voor hun taak overzee. „Wij zijn daarbij aan de grens van onze capaciteit gekomen zowel in financiële zin, als wat de opleidingscapaciteit aangaat. Aan de landstrijdkrachten voor West-Europa is onder deze omstandigheden weinig gedaan,” aldus de generaal. „Daartegenover staat de verantwoordelijkheid van de regeling en de legerleiding om er voor te zorgen, dat zeer spoedig een toestand wordt bereikt, dat we voldoende geoefende troepen in Europa beschikbaar hebben.

„Wat de herhalingsoefeningen betreft keren we in zekere zin terug tot de toestan, zoals deze voor de oorlog bestond. Wanneer de dienstplichtigen uit Indonesië terugkeren, demobiliseren zij, gaan met groot verlof, maar moeten beschikbaar komen om in geval van onverhoopte moeilijkheden in West-Europa te kunnen worden gebruikt.

Daarbij komt, dat de staat van geoefendheid van de terugkerenden bepaald niet geschikt is voor Europa. Zij ontvingen slechts een korte opleiding en in Indonesië deden zij een zeer spe-

ciale ervaring op. Daarom zou het te genover deze mensen zelf niet verantwoord zijn ze zonder meer mobilisabel te maken.”

„Er moet iets worden gedaan en wel zo gauw mogelijk”, aldus de generaal.

„Bestendiging van de huidige toestand is niet verantwoord. De legerleiding begrijpt zeer wel, dat herhalingsoefeningen onmiddellijk na terugkomst van de demobilisanten niet erg op prijs zal worden gesteld en bovendien niet mogelijk is.”

Allereerst: Demobilisatie.

Op de vraag hoe hij zich het verloop voorstelde antwoordde de generaal: „De terugkerenden zullen allereerst worden gedemobiliseerd en gelegenheid geboden worden een plaats in de maatschappij te vinden. Intussen kunnen voorbereidingen worden getroffen om ze in de loop van 1950 voor een zo kort mogelijke periode te laten opkomen. Men moet dat zien als mobilisatie en korte herhalingsoefening. De gedachte gaat uit naar een zodanige periode, dat, met de medewerking van de werkgevers, de betrokkenen daardoor in de burgerwerkkring geen hinder ondervinden.”

De generaal zei verder, dat het hier gaat om maximaal 20.000 man in 1950. De lichtingen 1941/44 kunnen het huidige „hiaat” niet opvullen, daar zij in plaats van korte herhalingsoefeningen een volledige opleiding van ten minste een jaar zouden moeten ontvangen, waartoe, naast de opleiding van de gewone lichting door gebrek aan kader en opleidingsgelegenheid, geen mogelijkheid bestaat.

Zwendelaars op het gebied der Telepathie en Helderziendheid

Ontmaskerd door de infra-rood-telescoop

Men kent de geschiedenis van de ontmaskerde mediums, die eens golden als de allergrootste; zelfs hun ontmaskering heeft de gelovigen niet doen wankelen. Zij redeneren immers aldus: indien een medium 99 maal een stout stuk heeft vertoond, en de honderdste maal wordt hij (of zij) betrapt op bedrog, dan is niet bewezen, dat de 99 vorige malen ook bedrog is gepleegd. Misschien was die honderdste keer het medium niet goed „gedisponneerd”, en om zijn aanhangers niet teleur te stellen, heeft hij toen trucs gebruikt.....

Wij zijn niet erg overtuigd door zo'n argumentatie. Want een truc wordt niet plotseling toegepast. Elke truc eist jaren van studie, van overleg, van nadenken en experimenteren. Niets mag hierbij worden geïmproviseerd, men moet zich de ervaring van vorige geslachten ten nutte maken. Alle grote beroemde mediums, wier namen nog altijd paraderen in spiritistische en parapsychologische lectuur, zijn op bedrog betrapt. Houdini, Paul Heuzé, Dr. Moll behoorden tot de ontmaskeraars. Men kan er vele bij noemen en er zullen er ook niet weinige volgen, want de technische middelen, om „hocuspocus” te ontsluiten, worden steeds geraffineerder.

Zo vonden wij in de „Weltwoche” van 19 November een groot artikel over nieuwe ontdekkingen. De schrijver ervan meent, voorbarig en ten onrechte, dat verschijnselen als telepathie en helderziendheid (vooral dit laatste is logisch gezien een ongerijmdheid) wel worden aangetroffen, maar dat de „fysikalische” mediums hun roemloos einde tegemoet gaan. Zij, die eens de wereld tot stomme verbazing brachten met hun „magie”, zullen uitsterven. En met hen ook de twijfelende en aarzelende experimentatoren, zoals Harry Price en Max Dessoir het waren, die nu beiden dood zijn, en die zich nog — zoals hun voorgangers — veel te veel lieten wijsmaken.

Onzichtbare handen.....

Wat mediums voor elkaar brachten, is verbluffend. Op een stoel gezeten, lieten zij op een afstand zware tafels in de lucht dansen. Een zakdoek sprong van een stoel op tafel. Gordijnen fladderden. De aanzittenden voelden zich door onzichtbare handen aangeraakt of door kloppen opgeschrikt. Een been ruist langs de gelovigen, een losse arm schrijft iets voor hen. De Pool Kloeski liet uit zijn lichaam dieren te voorschijn springen: honden, katten, vogels, ja zelfs een aapmens. Geesten staken hun handen in hete parafine of was, dan in koud water, en lieten het afgietsel van hun handen achter. Men ziet, dat de gelovigen niet veel verstand hadden van „geest”, want dan zouden zij weten, dat „geest” nu eenmaal geen stof is, en geen handen heeft of voeten. Geest is zonder lichaam niet te denken, en sterft met dat lichaam, maar is op zichzelf natuurlijk niet stoffelijk. Onze spiritisten en aanverwante amateurs zijn evenwel „onwetenschappelijke materialisten”, die zich niets anders dan stof kunnen voorstellen, zoals de primitieven dat doen. Al deze trucs echter gelukken alleen in halfduistere ruimten en zonder degelijke controle. Eerst begonnen toen de kenners de experimenten na te doen, zich alle apparaten en geleidingen aan te schaffen, om het kunststuk te imiteren, teneinde aldus het bedrog op het spoor te kunnen komen. Price bijvoorbeeld dacht een „electrische stoel” uit,

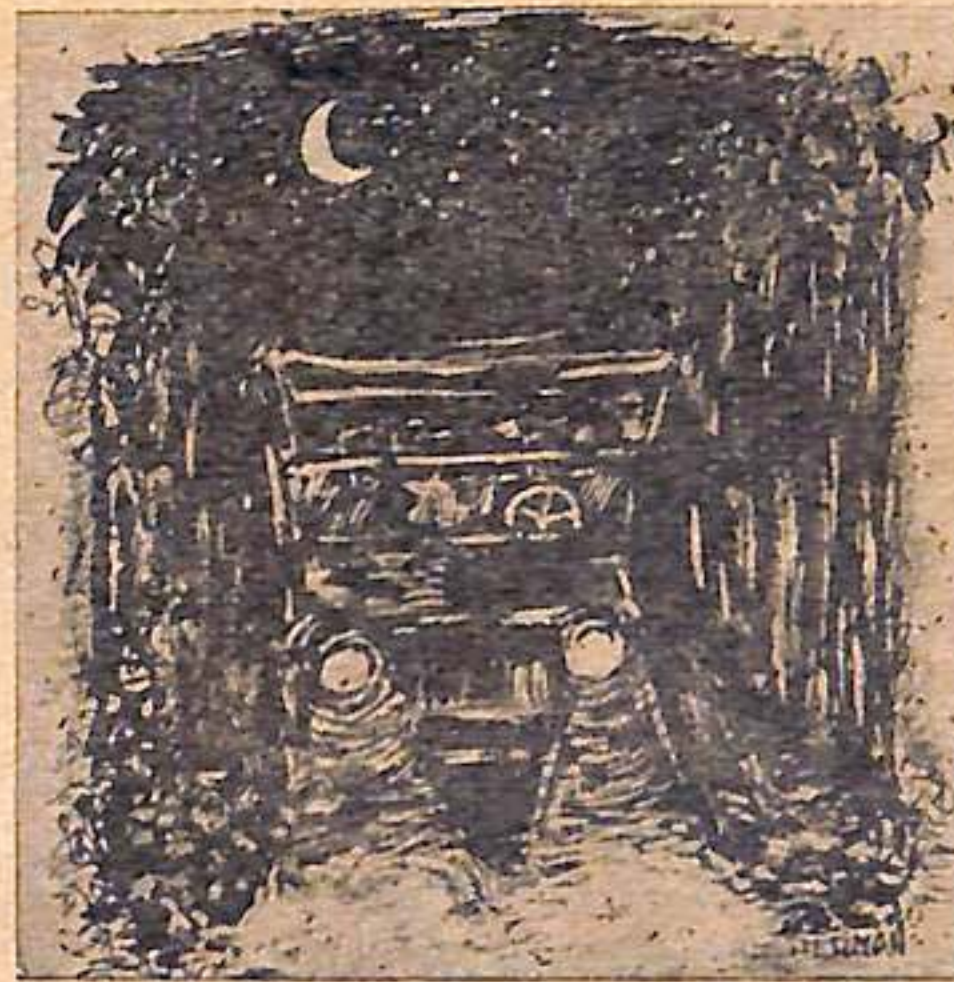
waarop het medium zat, en die elke beweging van het medium verried. Ook de aanwezigen waren aan zulk een controle onderworpen. Maar kon men nu zeggen, dat indien zich onder die omstandigheden een „wonder” voerde, dan „geesten” in het spel waren? Wel, dan moet men bij voorbaat geloven aan het bestaan van „Geesten”. Zo niet dan zoekt men verder, totdat de juiste oorzaak is gevonden. Want het is duidelijk, dat een „geest” (die dus onstoffelijk is) geen stoffelijke energie zou kunnen voortbrengen. Alleen bij de levende mens, omdat lichaam en ziel één zijn (en alleen twee kanten aanduiden van één enkel wezen) alleen bij de levende mens lopen geestelijke en stoffelijke bewegingen parallel. Maar dat een lichaamloze geest (die alleen in de fantasie bestaat) over benige knokkels, spieren enz. zou kunnen beschikken, is nogal kras. Gebeurt er dus iets, dat men niet kan verklaren, dan zal men het nooit aan geesten toeschrijven, behalve wanneer men reeds bij voorbaat bijgelovig is.

Price nu werkte met zijn „electrische stoel”. En toch kon hij nog worden misleid. De Fransman Osty nu heeft de controle nog verbeterd: hij zette het medium in een dicht „net van infra-rode stralen”, en zelfs de hele kamer, zodat elke beweging een straal moest onderbreken, wat onmiddellijk kon worden geregistreerd.

Alleen maar gaas.

Op deze wijze nu werden een groot aantal mediums als pure en gure bedriegers ontmaskerd. De Schotse Hélène Duncan produceerde „teleplasma”, een soort „geestesstof” (u ziet, dat deze spiritisten helemaal niet weten, wat geest en stof is) die uit haar mond kwam. Maar deze stof bleek alleen maar gaas te zijn, waarin een gummi-handschoen en een kindergezichtje flauw zichtbaar waren. Was deze Hélène Duncan nu alleen een bedriegster? Neen, zij was een fenomeen. Maar niet op geestelijk gebied. Zij was een..... herkauwend mens, en evenals een koe kon zij iets, dat van te voren was ingeslikt, daarna geleidelijk uitbraken en weer inslikken. Een prestatie, die meer onesthetisch dan geestelijk is te noemen.

Toch bleven er, misschien één percent, van de mediums over, die niet betrapt konden worden. De twee broers Willy en

Rudi Schneider (u zult ze herhaaldelijk ontmoeten in spiritistische en parapsychologische geschriften als getuigen voor de wonderen van de „geest”) die geboren zijn in Braunau (Hitlers geboorteplaats) zijn wel eens betrapt op trucs, maar niet in alle gevallen. Rond hen speelde zich een onverkwikkelijke geschiedenis af, een ruzie tussen de „wetenschappelijke” controleurs, van wie de voorstanders betoogden, dat een „ontmaskering” nog niet bewees, dat de heren Schneider geen bovennatuurlijke gaven zouden hebben. Alleen bij tijdelijke afwezigheid van zulke gaven zouden zij wel eens een trucje hebben toegepast, uit vrees, de mensen te leuren te stellen en zich te blameren. Natuurlijk is zo'n argument flauw genoeg: erkend is, dat de broers trucs gebruiken, en dat is de hoofdzaak. Naarmate de controle-middelen beter worden, vermindert het aantal mediums. De infra-rood-telescoop zal aan de laatste het levenslicht uitblazen. Men kan er in het donker mee „zien”.

De Londense „Society for Psychical Research” (wetenschappelijke instelling voor psychisch onderzoek) heeft nu een speciale proefkamer ingericht met dit apparaat en 250 pond sterling aangeboden aan elk medium, dat onder deze controle in staat is, fysieke verschijnselen te verwekken. Nu is 2500 gulden geen kleinigheid, en dan nog wel in ponden. Maar geen enkel medium heeft lust, het geld te verdienen. De uitgenodigde mediums hebben geen tijd, en blijkbaar ook geen zelfvertrouwen. Men wacht nu nog op de gebroeders Schneider, „de laatste der Mohikanen”, die nog niet geheel zijn ontmaskerd. Maar ook dat zal een kwestie van tijd zijn.....

A. L. Constandse.

Steeds maar door raast de jeep. Niemand spreekt, niemand heeft behoefte om te spreken. Ik kijk gespannen naar de steeds weer aansnellende bomen en struiken. Zij werpen groteske schaduwen af, die onmiddellijk worden verzwoegen door de diepe duisternis achter ons.

Wij rijden hard, harder dan eerst. Waarom hard? Waarom zegt iedereen hard? Het juiste woord is toch snel? Wat bazel ik toch! Ik kan mijn gedachten niet concentreren.

Hoe komt het dat ik steeds weer onder de bekoring raak van een nachtelijke autorit? Waar zijn wij nu al? Die vervloekte weg is overal hetzelfde. Bomen en struiken, bochten en een enkele brug. Waarom raak ik steeds weer gevangen in die betovering? Is het de snelheid? De felle lichtbundel van de koplampen? Of het lied van de motor? Misschien is het wel de combinatie van die dingen.

Wat was dat? Wat schoot daar het struikgewas in? Wat zou dat beest hebben gedacht toen die felle ogen steeds nader kwamen! Ja, die lampen doen het best. Trouwens de jeep zelf ook. De heuvels zijn gelukkig niet steil. De weg is ook goed, maar te smal. Als er een tegenligger.....

Verdraaid, wij zijn het laatste half uur niets tegengekomen. Of zou het al langer zijn? Nee, korter natuurlijk, want wij zijn die boom, die net een spook lijkt, nog niet voorbij. Of toch? Dat moet wel, daar is immers het asfalt al.

Nog sneller gaat het nu. Het geluid van de banden is ook mooier. Deze nieuwe weg is wel een verbetering. Maar nog steeds te smal, als er een tegen.....

Dat is waar ook, waar blijven die tegenliggers toch? Er zijn anders altijd tegenliggers.

Valt dat dan niemand op? Waarom zegt niemand iets? Wat zouden zij nu denken? De chauffeur denkt misschien helemaal niet. Die let enkel op de weg. Hoe houdt die knaap het uit? Of zou hij toch ook moe zijn? Hij zit zo voorover. Stel je voor dat hij in slaap valt. Dan komen wij ook op de verlieslijst. O nee, verkeersongevallen niet, geloof ik. Waarom eigenlijk niet? Is het eervoller om doodgeschoten te worden? Dat moet dan wel. Nu ja, voor mijn part...

Zal ik eens iets zeggen? Waarom kijken die anderen steeds maar strak voor zich uit? Wat moet ik eigenlijk zeggen? Dat van die tegenliggers? Het lijkt waarachtig wel of ik bang ben. Wat zouden zij schrikken als er nu geschoten werd. Wie zou er hier nu schieten? Wij zijn immers al vlak bij het kamp. Blijf toe overigens, ik heb slaap.

Daar is de inrit al. Rustig chauffeur, moeten wij soms de laatste bocht nog uitvliegen? Zo, wij zijn er, dat is weer gebeurd. Gauw mijn barang bij elkaar en dan onder de klambu.

NEDERLANDS-INDISCHE OFFICIERS-VERENIGING

Afd. Noord-Sumatra opgericht.

Naar wij vernemen heeft op Dinsdag 24 Mei 1949 een oprichtingsvergadering plaats gevonden, waarbij de N.I.O.V.-Noord-Sumatra (Nederlands-Indische Officiersvereniging) werd opgericht. Reeds gaven zich veertig officieren op als lid dezer afdeling. Het huidige bestuur is als volgt samengesteld: voorzitter: kapitein L. van Asperen Vervenen, secretaris: kapitein F. G. P. Stuker, penningmeester: O.V.G.I. N.A.N.V. Rhemrev en commissaris: kapitein E. Th. Poppe.

Believe it or not...

MAN, van nu af an ben je butjang, net als ik en je zult zien, dat dat leventje voor een levenslustige knaap helemaal niet meevalt als je je vrouw of verloofde trouw wilt blijven en zeker niet in Medan, waar de boten iedere week maar weer opnieuw gezinsherenelings aanbrengen.....

Dat vertelde ik mijn vriend op de avond van de dag waarop wij zijn vrouw aan boord van de Plancius hadden gebracht. Wij zaten met verpletterde gezichten in zijn mess achter een glas van het een of ander. Het drankje was goed, maar kon toch niet onze stemming verhogen. Wij beiden hadden een bijna onherstelbaar verlies geleden. Op hetzelfde tijdstip raakte hij zijn gezellig tehuis, zijn vrouw- als huisgenote en alles wat daar al zo meer aanvast zit kwijt en ik mijn opgewekte en altijd vriendelijke gastvrouw, mijn tehuis, mijn tempaat zagezegd, waar ik in tijden van moeilijke uren, prettige momenten beleefde. Zijn verlies was zwaarder, toegegeven, en aangezien ik besepte dat - laten we hem Pieter noemen - nu hetzelfde zwerversbestaan zou moeten voeren als alle vrijgezellen die hun gevoelens en dergelijke enige jaren op sterk water kunnen zetten, poogde ik hem in zijn smartelijke uren wat op te monteren.

„Pieter”, had ik gezegd, „ik voel met je mee, knul, ik voel zagezegd wat jij voelt. Jij bent je vrouw nu tijdelijk kwijt en je voelt je lamlendig, daar kan ik inkomen. Maar laten we niet bij de barang gaan neerzitten. Nog even een rukkje aan het slappe koord en we hangen zelf over de railing.....”

Gelukkig is Pieter een levenslustige knaap en trouwens, hij heeft, zolang hij in Indonesië rondpiert, zijn vrouw bij zich gehad en dat is toch wel een voorrecht, nietwaar?

Toen waren we gaan praten over onze plannen. We zouden eerlijke en hartstikke butjangs blijven en zelfs de schijn des kwaads vermijden om straks met een blank paspoort bij onze dames te kunnen aankomen. Om hem te helpen, vertelde ik hem de geschiedenis die mij eens is overkomen. Ter leringhe en ter stichting... Ik was, het is al jaren geleden, zo ongeveer een jaar in Indië, had me, als getrouwd man voorbeeldig gedragen, had nimmer een rok aangekeken, laat staan mij in gezelschap vertoond met een meisje, toen ik door een vriend in de perikelen raakte. Je kan er soms zo gladjes in-

draaien, hè? Die vriend namelijk, raakte verliefd op een meisje in Medan bij wier ouders wij van tijd zo wel eens iets kouds gingen drinken. Eerlijk, het was om die ouders te doen, lieve mensen, waarmede het prettig praten was. Dat zij een dochter hadden en nog wel - volgens anderen - een schat van een kind, konnen zij niet helpen. Dat mijn vriend daar verliefd op werd, kan hij ook niet helpen, maar dat ik organiek een jeep had, werd fataal. Ge kent waarschijnlijk wel het vervolg van het verhaal. Die vriend wilde wat in de maneschijs rijden en zo. Goed, ik wilde ook niet beroerd doen en djallande wat door Medan, ging links als dit werd verlangd, of rechts als dat gewenster voor kwam, zette de jeep stop als de jongelui

„WAAR WERD OPRECHTER TROUW...”

de maan iets korterbij wilden bekijken of verderop bloemen wilden plukken. Ach, ik wist ook met mijn tijd geen raad en vond die avondritjes uiteraard wel aardig. Oh, wat wisten die tortelduiven mooie plekjes te vinden.

Ik genoot dan in mijn eentje, want meestal gingen de jongelui er dan een uurtje alleen op uit. Alles zou goed zijn gegaan, als dat wicht de leeftijd zou hebben bereikt, waarop jongedames meestal met toestemming mogen gaan verkeren. Deze poes was nog iets te jong voor de frisse avondwandelingen met heren, ook al waren de laatsten van onbesproken gedrag en de eersten niet zo fris als zij er uit zagen. De jongedame had dus een vriendin welke, als wij ons ritje gingen maken, haar vertier alleen ging zoeken, de respectieve ouders in de mening latende, dat de jongedames saampjes uitgingen. Ook dit was dus in orde, maar op 'n goeie avond, juist toen mijn vriend ontzettend veel zin in een ritje had, bleek vriendinlief geen zin te hebben om alleen langs Medans dreven te dwalen, terwijl haar vriendin en twee militairen heerlijk gingen jeepen. Prompt kwam ze met een venijnig voorstel. Ze wilde wel eens meejeepen. Ik zweette peentjes bij het idee alleen al. Niet dat die vriendin onaantrekkelijk was. Neen, integendeel, en dat was het nou juist. Wel, om kort te gaan. We gingen dus met z'n vieren die avond. Bioscoop, geloof ik. De daarop volgende avond eten bij de chinees..... weer een

bioscoop..... eten..... bios..... A.M.V.J.... en dat zou zo zijn doorgegaan tot mijn vriend eindelijk eens „verkering” zou krijgen, maar die griet van hem hapte maar niet en wilde alleen maar uit, als ik als chauffeur meeging en dan ging natuurlijk de vriendin ook mee. Ik, al zeg ik het zelf, heb banjak vrienden en die heren gingen me er al op aanzien. Die knul knijpt de katjes lelijk in het donker, met zijn, ik-zal-je eeuwig trouw-blijven-uiteindelijk, vonden ze. Toen ging de „zus” van een van die vrienden van me naar Holland en zou bij mijn vrouw een pakje afdragen. Een stukkie zilverwerk, lollig voor de kleine meid en dan zou ze meteen wat van Indië vertellen en zo..... Nou, dat kwam in de bus. Ik bedoel, het kwam er uit, want in vrouwelijke argeloosheid vertelde dat wicht over allerlei zaken die wij hier maar eigenlijk verre onder de korrel willen houden. Eigenlijk hoogst onschuldige zaken als: eens 'n keertje erg lollig geweest na een hevige fuif. Die Johan deed toen zo gek, we hebben ons een rotje gelachen. Ja, het is een echt fuifnummer. Er werd wat om geglerd en zuurzoet gelachen, tot plotseling madame-vriendin mijn vrouw meende te moeten vertellen dat de jongens het toch zo beroerd hadden zonder vrouw of verloofde en zo. Uit narigheid nemen ze dan soms een vriendinnetje om eens met een echt meisje naar de bios te kunnen.

Of Johan ook zulk een vriendinnetje had?

Ja, hoor, maar het was een echt leuk en hartelijk meisje.....

Tableau.....

Tja, lezer, u staat daar van te kijken en ik stond er ook van te kijken. Eerst géén post, toen één klein pest-briefje met felle inkthalen. Waar ik de treurige moed vandaan haalde om haar te bedriegen met een meisje? Of zij dan niet..... enz. enz. Enfin, die verkering van mijn vriend was toch nooit iets geworden, dus ik heb geen harten verder gebroken. Met mijn vrouw werd het ook weer goed, want tenslotte vormen wij samen toch een kompulan waar teveel

ARCHIPEL-aria

27 Mei — luitenant-kolonel Artillerie KNIL, M.F. Stenger draagt de functie van hoofd van de dienst welzijnsverzorging over aan de reserve majoor Infanterie KL, drs. J. S p o o r m a k e r, die deze functie tijdelijk zal waarnemen.

27 Mei — De „WATERMAN”, een der troepentransportschepen, vertrek uit Tandjong Priok met aan boord ongeveer 1400 KL-repatriërenden, o.m. leden van het O.V.W.-bataljon 2-10 R.I., afkomstig uit Midden-Java, detachementen van de Marine en het KNIL.

29 Mei — De drie, nog aanwezige compagnieën van 1-15 R.I., het bataljon, dat de bijnaam „De Blijvertjes” verwierf, nemen op het Eereveld te Djocja afscheid van hun dierbare doden, aangezien zij naar Nederland zullen vertrekken.

30 Mei — Te Balik Papan werd in besloten kring het commando over OOST-BORNEO overgedragen van de luitenant-kolonel A.L.C. Dufour aan kapitein P o s t m a. Luitenant-kolonel Dufour vertrok naar Semarang, waar hij de functie zal vervullen van chef-staf „B”-Divisie.

31 Mei — Vice-admiraal A. S. Pinke ontheft de kapitein-ter-zee A. de Booy eervol van zijn functie als chef-staf. Tegelijkertijd wordt met deze functie belast de kapitein ter zee F. T. B u r g h a r d.

31 Mei — Op het binnenplein van de Marvakazerne „Van Speyck” aan het Koningsplein Oost te Batavia, worden vier marva-officieren der vierde klasse plechtig beëdigd in tegenwoordigheid van de commandant Zeemacht in het Oosten, vice-admiraal A. S. Pinke en vele andere hoge autoriteiten.

(Lees verder: pagina 8).

jongedame naast me die er toch zo lief uitzag in haar leuke zomerkleedje en zo. Tenslotte kon ik er toch nu niets meer aan doen, nu Pieter mij voor een voldongen feit had gesteld. Kleine duveltjes in me begonnen toen een gevecht op leven en dood en er was er één bij, die de boventoon voerde en maar steeds riep: „Ik wou, dat ze urenver weg ergens in een lieflijke en romantische omgeving woonden...” De meisjes woonden ergens in het centrum van Medan en aan de reis kwam spoedig een einde.

„We zijn er...”, kirde de snoes naast me.

„Leuk, zo eens naar de bios, hè?”, informeerde het tweede gevaar achter in de jeep naast Pieter.

„Bedankt voor de lift; ik vind het zalig in een jeep”, inviteerde het lieve wicht naast me, dat lenig uit de wagen dook, direct haar hoofd weer naar binnen stak en met haar fluwelen handje een kneepje van verstandhouding in mijn eeltige knuist gaf...

Toen ontstond de klassieke stilte, waarin de een van de ander verwacht, dat het verlossende woord zal worden gesproken. Het psychologisch moment. Ik startte de motor en toen kwam plots Pieter met een: „Als jullie soms nog eens naar de bios willen, dan...” „gaan jullie maar gerust, hoor...”, vulde ik wanhopig aan, gaf gas en reed net hard genoeg weg om niet onbeleefd te zijn.

„We moeten ons aan de verkeersregels houden, jôh”, waarschuwde Pieter me even later, toen ik door hard te remmen een betja van de ondergang redde.

„Zo is het maar net”, bromde ik, „vasthouden aan de spelregels, al valt het hier om den drommel niet altijd mee...”

Johan van Kralingen.

IETS LATER....

De kalender wijst het jaar 1959 aan en we bevinden ons op de kade te Rotterdam, waar we getuige zijn van de aankomst van een troepentransportschip, met aan boord een groot aantal militairen, onder andere het bekende onderdeel 4-2 R.I.

Onder het luide gejuich van de in grote getale aanwezige familieleden en vrienden komen de stoere kerels, na een afwezigheid van ruim elf jaar, eindelijk weer terug in het dierbare Vaderland. Oorspronkelijk werden zij slechts uitgezonden voor twee jaren, maar hoe gaat het met zulk soort dingen, het wordt meestal iets later.

We zullen er eens één aanspreken en vragen hoe hij zich voelt, na zo'n lange scheiding weer thuis te zijn.

„Mijnheer!”

De aangesprokene draait zich om, kennelijk verbaasd. „Ikke?... Noem me dan maar gerust „Neus” hoor!”

Mijnheer Neus kijkt ons grijnzend aan, waarbij z'n primitieve dienst-kunstgebit gevaarlijk naar voren overhelt.

„Nu dan, mijnheer Neus, we wilden eens weten hoe U het vindt weer terug in Holland te zijn”.

„Oóóó, is 't é m dat. Nou ja, ach, wat zal ik daarop zeggen, ze hebben me aardig aan m'n staart gehad, maar ik zeg maar zo, ik ben nu nog maar 33, dus nog tijd zat om nog even gauw een goed vak te leren voor ik de laatste hoek omga. Ik denk tenminste niet dat er firma's bestaan die behoefte hebben aan een goede brenschutter”.

„Zo, was U brenschutter? Dan heeft U zeker wel het een en ander meegemaakt daar op Sumatra”.

„Ja, dat zou ik wel denken”, zegt Neus, „als je zo een losse vijftien politionele actietjes hebt meegemaakt, kan je wel zeggen dat je iets hebt beleefd. Heel Sumatra rondgehuipeld, mijnheer. Ik kan me nog goed herinneren hoe ik, als broekje dat pas komt kijken, de eerste demarcatielijn overging, indertijd gelegen ergens bij Medan. Intussen ben ik er nu zoveel gepasseerd, dat ik werkelijk geen draadje meer kan zien, zelfs niet zo'n apparaat om de was op te laten drogen en dat allemaal met die bren op m'n nek”.

We laten onze ogen nu even op die bewuste nek rusten en zien de diepe kloven daarin ontstaan.

„Ja, ja, dat zal wel niet meevallen, dat kunnen we ons voorstellen. „U kan nu zeker ook wel een aardig mondje Maleis spreken, mijnheer Neus”.

De grijs van de neus wordt aanzienlijk breder. „O ja hoor, banjak, zelfs wel wat Chinees”, en onze neus geeft op ons verzoek dan een kleine demonstratie: „Leitjepenga, berappa dit stukkie sabon”. Vloeiend komen de vreemde woorden uit zijn mond. Die jongens hebben daar toch heel wat geleerd en zoiets is ook nooit weg. Veronderstel maar eens, dat deze Neus bakker wordt o.i.d. en hij heeft onder zijn klanten een Indonesische dame, welk een voordeel!

Dan vragen we hem nog, wat z'n prettigste herinnering is aan de voorbije jaren, waarop de neus even in diep gepijns verzinkt en dan met een vrolijk spotlichtje in z'n zonverschoten ogen antwoordt: „Ja, het allerbeste vond ik wel die periode in Sibolga, toen we iedere dag die blikken gemengde spijs kregen, te slikken met van die grote onbehouden bonken rundvlees er in”. Dit antwoord verbaast ons wel enigszins.

„Smaakten die dan zó goed?”

„Nou, dat direct niet, maar als je zo in de juspot hebt zitten staren naar een verdwaald draadje en je krijgt het dan plotseling bij hele hompen tegelijk, ziet U, dan krijg je al gauw de neiging om een paar jaartjes bij te tekenen.

We volgen Neus nu naar de grote loods, voor het in orde maken van de papieren e.d. De stemming onder de jongens is geweldig en vrolijk klinkt het „Zie ginds komt de stoomboot” uit de talloze monden. We zien hoe Neus even een traan wegpinkt bij het in ontvangst nemen van een pakje echte Verkades biscuit. Tevens krijgt hij nog

Vrijdag 3 Juni 1949.

Op het kantoor van de territoriale verplegings- en transport- officier op het Stafkwartier aan de Serdangweg vond de beëdiging plaats van de eerste luitenant Ch. A. J. TIELUNG.

In het bijzijn van diensthooften, collega's en belangstellenden legde deze troepentransport- en verplegings-officier de eed af in handen van zijn korpscommandant, de T.V.T.O. majoor G.A. v a n Z w e e d e n.

De plechtigheid werd besloten met een korte toespraak van den T.V.T.O.

een berg duiten en we rekenen met hem mee, hoeveel geld hij nog zal overhouden als hij z'n verloren kledingstukken driemaal heeft betaald.

Een fanfare korps speelt „Houdt er de moed maar in” en op de tonen van dit altijd nog mooie en toepasselijke lied verlaten we de loods.

Henkie.

Zaterdag 4 Juni 1949.

Des morgens te 10.00 uur vond op het Ereveld aan de Padang Bulanweg onder zeer grote belangstelling de plechtige herbegraving plaats van honderd op Malakka gesneuvelde en omgekomen militairen, die van de Oostkust van Sumatra afkomstig waren. Voor een uitvoerige beschrijving van het verloop van deze plechtigheid verwijzen wij naar de desbetreffende reportage elders in ons blad.

Om 11.30 uur vond in de conferentiezaal van het Stafkwartier aan de Serdangweg, in het bijzijn van generaal-majoor P. S c h o l t e n, familieleden, diensthooften en belangstellenden, de beëdiging plaats van den res. 2e Luitenant J. v.d. PLAS.

Lt. v.d. Plas van de I.V.G. legde de eed af in handen van de waarnemend chef-staf majoor H.A.F. B e r g m a n s, die in een korte toespraak wees op de betekenis van de eeds-aflegging.

Maandag 6 Juni 1949.

Met het lijnvliegtuig van de K.L.M. arriveerde uit Batavia de generaal-majoor Dr. L.H. S I M O N S, hoofd van de Militair Geneeskundige Dienst. Generaal Simons zal enige tijd te Medan verblijven en zal gedurende enkele dagen een inspectie-reis maken langs de verschillende militaire hospitalen en posten in ons territorium.

Met hetzelfde toestel arriveerde die middag de majoor der generale staf K.D. G E R T H v a n W I J K, die met ingang van 7 Juni jl. werd belast met de functie van chef-staf van het Terr. tps TpnCdo Noord-Sumatra.

Na het vertrek van majoor P. Dorhout Mees, werd deze functie tijdelijk waargenomen door het hoofd A en K, majoor H.A.F. B e r g m a n s.

Dinsdag 7 Juni 1949.

Deze middag arriveerden met het lijn-toestel uit Batavia de directeur van de Centrale Militaire Inlichtingendienst, kolonel dr. J.M. S O M E R; de directeur Centrale Opleidingen, kolonel H.A. R E E M E R en de kolonel N.J.M.A. H U I J S M A N S van het Directoraat Centrale Opleidingen.

Kolonel Somer heeft enkele oriënterende besprekingen gevoerd betreffende de militaire inlichtingen- en veiligheidsdienst, terwijl kolonel Roemer en kolonel Huijsmans, gedurende hun verblijf alhier, verschillende kampementen bezochten, waarbij onder andere een bezoek werd gebracht aan de S.O.B.M. te Kampong Baru. Voorts hielden zij besprekingen met betrekking tot de aanstaande recruten-opleiding voor de te vormen bataljons van het federale leger.

Allen zijn inmiddels Vrijdagmorgen wederom per vliegtuig naar Batavia terug gekeerd.

Donderdag 9 Juni 1949.

Blijkens een uit Batavia ontvangen telegram werd de vaandrig J. PRONK, hoofd kantoor Verpleging van de T.V. T.O., bij Kon. Besluit Nr. 15 van 25 Mei 1949, bevorderd tot tijdelijk reserve 1e luitenant voor Algemene Dienst.

Vrijdag 10 Juni 1949.

Volgens een uit Batavia ontvangen telegram werd aan de kapitein Infanterie KNIL S. Th. POPPE, hoofd bijkantoor C.M.I. Medan, bij Kon. Besluit Nr. 17 van 12 Mei 1949 de „Bronzen Leeuw” toegekend.

WAT GEBEURDE IN MEDAN?

Vaar vrijheid en recht

In de periode van 8 tot en met 14 Mei 1949 zijn de on-
dervolgende militairen gesneuveld :

K.L.

soldaat	C. S. Damhuis	240506390
soldaat	M. Lunshof	270621081
soldaat	H. J. Hunnago	251027037
korporaal	H. J. v. Hunnik	280422003
huz. ekl.	J. C. v. Hensbergen	260124060
2e luitenant	D. M. Dribergen	260106110
sergeant	J. M. Nieuwenhuis	260506086
soldaat	S. J. Laven	270701254
soldaat	J. H. Wieringa	251229094
soldaat	Th. M. Ververgaert	270310220
soldaat ekl.	J. M. Schenkenberg	261104081
soldaat ekl.	C. M. A. Witjes	251120165
soldaat	J. W. Scheffer	250225178
soldaat	S. Elzinga	251004112
soldaat	B. B. Doppen	250628218
soldaat ekl.	H. Mannes	250531149
soldaat	P. M. H. Schmitz	280911720
soldaat	S. Bos	251006125
soldaat	W. van Hest	280408213

K.N.I.L.

Amb. sld. ekl. Cav.	D. Lawar	38101
Jav. sld. tkl. inf.	Slamet	K. 34711869
Soend. sld. ekl. inf.	Hoesen	K. 14710427
Men. sld. tkl. inf.	Kaparang H.	K. 124720025
Eur. Wmr. Cav.	Horrocks J. W. R. A.	4/5-49. 85175
Amb. sgt. tkl. inf.	H. J. Noya	29176
Chin. mlt. sld. tkl.	Oh Thay Ping	032401000
Mad. sld. tkl. inf.	Raiman	38071
Mad. sld. tkl. inf.	Aboe	40086
Mad. sld. ekl. inf.	Mohamad Djoeri	2610
Men. sld. tkl. inf.	Montalalu J.	K. 12469532
Amb. sld. ekl. inf.	Sedoeboen A.	K. 14822908
Amb. sld. ekl. inf.	Sijahailatua D. T.	26646
Soend. sld. tkl. inf.	Midi	K. 24710809
Men. sld. tkl. inf.	Panungkelan F. E.	242010000

In dezelfde periode zijn van de VEILIGHEIDSBATALJONS geen gesneuvelden te melden.

VERMIST : K.N.I.L.

Mad. sld. tkl. inf.	Hari	38084
Mlt. sld.	Moh. Kastarie	17303/A

In deze periode is van de VEILIGHEIDSBATALJONS

VERMIST :

inf. V. B. sld. tkl.	Ngahbun	A. 481587
	van de Barisan Pengawal Sumatera Timur.	

Een der vorige verlieslijsten dient nog te worden aangevuld met :

GESNEUVELD van het KNIL :

Jav. sld. tkl. gi.	Senen	K. 104717235
--------------------	-------	--------------

WAT GAAN WE DOEN CHARLEY.....?

ER is opnieuw enig gerucht om Charles Spencer Chaplin. Over een nieuwe film, die hij zou maken. Men weet het fijne er nog niet van. Dat doet er ook weinig toe. Chaplin is gewoon in stilte te werken. Als het zover is, merken we het wel. Gerucht was er wel vaker. In het begin van de jaren dertig verluidde het, dat Chaplin een film zou maken zonder Charlie. Dat leek ons erg onwaarschijnlijk, en eigenlijk onmogelijk, dachten we. Het is er toch van gekomen.

„Reeds in *De Dictator* ging Charlie, de gentleman van de slums, de ridder uit de achterbuurten, voor een deel op in de caricatuur van Hitler”, zo lezen wij in „Vrij Nederland”. En in *Monsieur Verdoux*, een film van de meester, die lang niet de belangstelling heeft gevonden, welke zij dubbel en dwars verdiende, heeft Charlie geheel het bescheiden en poreuze kleed van de gesjochten heer afgelegd om het te verwisselen voor het werkpakje van de welvarende zakenman.

Een volledige gedaanteverwisseling dus? Ja, als men uitsluitend let op het uiterlijk van de man. Neen, als men beter toekijkt. Men herkent, denkt men, in Henri Verdoux, de licht grijzende gentleman, de zozeer beminde komiek. Tenminste, dat lijkt zo op het eerste gezicht. Doch van belang en beslissend voor iedere kennis is altijd het tweede gezicht. Dat blijkt ook bij de zich omkleedende Chaplin, waarachter Charlie slechts voor de oppervlakkige toeschouwer geheel schuil gaat, het geval te zijn. Want reeds lang vóórdat Henri Verdoux, overeenkomstig de Charlie-traditie, op zijn desperate platvoeten het doek afwandelt, zijn aardse straf tegemoet, heeft men Chaplin, de grote mime en de kleine man, reeds in volle glorie herkend. Deze film is ondanks de uiterlijke verandering, de wisseling van kleed en décor, oververzadigd van de geest van Charles Spencer Chaplin. En toch heeft de film het bij het publiek niet gedaan.

Chaplin heeft zich in de tijd tussen *Modern Times* en *Verdoux* inderdaad ingrijpend vernieuwd. Dat is voor een kunstenaar lang niet zonder risico. Men went aan een bepaalde gestalte. Jarenlang had Chaplin zich op het ene en beroemde type vastgelegd: de gekneusde

waardigheid op de grote schoenen in de slobberbroek met de sjofele geklede jas, de bolhoed (géén pet!), met de handschoenen zonder vingers en het coquette wandelstokje. In deze vermomming had hij een enorm succes. Een ieder „verstond” hem, van Den Helder tot Wladivostok, van Knokke tot Kaap Matapan. Dit type, de maatschappelijke dupe, met het grote hart, links, slim, toegerust met de driestheid der wanhoop doch altijd het onderspit delvend, wekte sympathie, medelijden en medeleven. Dit type was een symbool. Van de argeloosheid, de menselijke goedheid, die door de domheid, de harteloosheid en de overmacht wordt verpletterd.

De toeschouwer, die zich gaarne met de onfortuinlijke, goedhartige kleine dwaas vereenzelvigde, herkende in deze dichter van het alledaagse leven een zuiver aanvoeler van menselijke waarden.

Chaplins type was een voortdurend appél aan het geweten. Zijn „protest” werd door een milde humor getemperd. Hij sprak regelrecht tot het hart, dat voor fijne gevoelswaarden toegankelijk is. Zonder dat intellectuele hindernissen daarbij in de weg stonden. Zo was het tot *Verdoux*.

Hoewel Chaplin in wezen onveranderd gebleven is, treedt hij in deze film voor het eerst, óók formeel, op als moralist, als spreker. Hij betoogt en levert commentaar. Hij is zo „onhandig” geweest enkele onaangename waarheden in een aanvechtbaar betoog aan het publiek te presenteren. Hij zet hiermee zijn zo gemakkelijk naar oude trant voort te zetten gunstige reputatie op het spel. Bij een belangrijk deel van het publiek, dat wel de in zijn ogen onschuldige clownerie van „Charlie” geaccepteerd heeft. Doch dat het scherp geformuleerde „cynisme” van deze verbitterde duidelijk sprekende grappenmaker niet heeft willen accepteren. De weergaloze humor van de grote mime, de meester van het gebarenspeel, bindt zich in deze film aan de gevaarlijke logica van het betoog. Men staat er wat vreemd tegenover. Het volgende werk van de grote man zal leren in welke richting hij zal blijven doorgaan.

J. A. W.

VRAAG en AANBOD

Op Donderdag, 23 Juni 1949, zullen voor onderstaande personen platen worden gedraaid in het verzoek platenprogramma „Vraag en Aanbod.”

Hin Broy Tong op eigen verzoek.

De heer Fuchs, Kartinilaan te Medan, op verzoek van zijn dochter. Korporaal H. J. Lebbink, 31e B. Hospitaal, op verzoek van zijn verloofde.

Voor soldaat H. J. Bakker, 9e V.A., op verzoek van zijn ouders en zuster.

Soldaat ekl. H. C. Scheurman, L.T.D. 84, op verzoek van zijn familie uit Haarlem.

Soldaat ekl. A. Schievink, 1-3-15 R.I. op eigen verzoek.

Hollywood op stelten . . .

(Vervolg van pagina 5).

Rita in de bocht.....

ARCHIPEL - aria

Rita Hayworth, de lieftallige filmdiva — volgens velen meer lieftallig dan diva — heet thans Rita Khan-Hayworth na het sprookjesachtige huwelijk dat in het Zuid-France stadje Vallauris voltrokken werd door de communistische burgemeester Derignon. Heel het stadje nam aan het huwelijksfeest deel. Dat er tijdens de plechtigheid Frans werd gesproken, was voor het echtpaar geen bezwaar, want het enige woord, dat prins Aly Khan en Rita moesten uitspreken was het jawoord: „Oui.....” De dag daarop vonden de Islamietische huwelijksplechtigheden plaats, waarvoor speciaal twee imans (geestelijken) der Parijse moskee naar het imposante kasteel van de prins aan de Riviéra waren overgekomen. Aly en Rita zijn dus nu man en vrouw en — naar men aanneemt — het rijkste echtpaar ter wereld. Prettig nietwaar, om dat te zijn, maar wat wij nu niet kunnen uitstaan is, dat het paard van de prins, „Syn” genaamd, de Prix de Courteul, zijnde 200.000 franc, heeft gewonnen in Longchamps.....

VOETBALUITSLAGEN

K.N.V.B.

S.V.V. — Heerenveen 3—1.

S.V.V. kampioen van Nederland

Noad — BVV 1—2

AGOVV — Noad 3—0

J. A. W.

1 Juni — De reserve-majoor-waarnemer der militaire luchtvaart, G. H. Theunissen wordt eervol ontheven van het commando over de tweede vliegbasis ANDIR. Majoor Theunissen, die wordt gedemobiliseerd, vindt een waardige opvolger in de kapitein-vlieger-waarnemer J. C. W e l t e r.

4 Juni — De „Van Outshoorn”, vertrekt uit Surabaia met aan boord 2-15 R.I., het laatste O.V.W.-bataljon dat zich nog op Oost-Java bevond. Dit bataljon werd vorig jaar samengesteld uit achterblijvenden van 2-5 R.I., 1-12 R.I. en Stoottroepen. Deze maand nog zal dit bataljon per „Kota Inten” naar Nederland vertrekken.

7 Juni — De commandant der marienersbrigade, kolonel J. A. M. de Bruyn, houdt in de Goebengkazerne te Surabaia een druk bezochte receptie ter gelegenheid van de opheffing der marienersbrigade.

8 Juni — Er wordt een aanvang gemaakt door de „Gravendienst in Indonesië” met het overbrengen van de stoffelijke overschotten der militairen, die zijn begraven op het Ereveld te Djocjakarta naar Semarang, waar zij zullen worden herbegraven. Het aantal over te brengen stoffelijke overschotten bedraagt in totaal 75.

9 Juni — Bij Koninklijk besluit werd de landstomsoldaat der infanterie, J. van Oort, benoemd tot Ridder 4de klasse in de Militaire Willemsorde. Aan wijlen de soldaat der Genie, F.J. Carli, werd posthuum de Bronzen Leeuw toegekend.

Radio-Medan brengt

In de week van 19 Juni tot en met 25 Juni 1949
op de 41.6 en de 60.8 meter band :

Zondag, 19 Juni: 7.00 nieuws uit Batavia; 7.10 Zondagmorgen zonder zorgen; 7.40 liedjes uit de volksmond; 8.15 Teddy Stauffer en Lou Praeger; 8.30 Zondagochtendconcert (Felix Mendelssohn Bartholdy); 9.15 religieuze muziek; 9.30 R.K.-kerkdienst;

12.00 Nieuwsberichten; 12.15 Lunchmuziek; 13.00 licht orkestraal programma; 13.30 muziek bij de bittertafel; 19.30 fantasie; 20.00 een woord van hart tot hart; 20.15 Haelen Traubel, sopraan en Francisco Valantino, bariton; 20.30 melodie en rythme; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 sportpraatje; 2 1.30 Zondagavondconcert.

Maandag, 20 Juni: 6.30 nieuws uit Batavia; 6.40 ochtendklanken; 7.00 een goed begin van een nieuwe week; 12.00 Palmcourt-orkest olv Albert Sandier; 12.30 nieuwsberichten; 19.30 populair klassiek

programma (toegiften); 20.15 swing session; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 Bonbonnière; 22.15 als de avond valt.

Dinsdag, 21 Juni: 6.30 nieuws uit Batavia; 12.00 van dit, van dat, van alles wat; 13.40 dansorkest Musik Patrol olv van Jan Kelder; 19.32 als de zigeuners spelen; 20.00 let op uw saeck; 20.15 Benny Goodman; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 AVRO'S BONTE DINS-DAGAVOND TREIN.

Woensdag, 22 Juni: 6.30 nieuwsberichten; 7.30 Billy Toffel en Danielle Darieux; 12.30 nieuws; 13.00 cabaret intimiteiten; 13.30 nieuwsbulletin; 19.30 ziekenhalftuurtje voor de Nederlandse militairen (Ds. M. Wendte); 20.00 Sumatra Serenade; 21.00 nieuws uit Bata-

via; 21.15 de componist van de week (Antoniën Dvorak 1841-1904); 21.40 VAN EN DOOR DE STRIJDKRACHTEN; 22.00 In the still of the night.

Donderdag, 23 Juni: 6.30 nieuws uit Batavia; 7.00 langs Elbe en Oder; 12.00 mixture; 13.30 nieuwsberichten; 13.40 Jan Korduener; 19.30 OPENING VAN HET PROGRAMMA, SPECIAAL BESTEMD VOOR ONZE STRIJDKRACHTEN; 19.32 verzoekplatenprogramma „Vraag en aanbod”; 20.00 cause-rie voor de dienst voor legercontacten; 20.15 Bonte hond numero twee (cabaretprogramma); 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 De windmills (dansorkest); 22.00 Hollandse liederen; 22.15 marsmuziek tot besluit.

Vrijdag 24 Juni: 6.30 nieuws; 7.00 gevarieerd klassiek programma; 12.30 nieuws; 13.00 filmmuziek; 13.30 nieuwsbulletin; 13.40 de speeldoo met melodien van toen en nu; 19.30 Honolulu-beach; 20.00 buitenlands-weekoverzicht; 21.00 nieuws; 21.15 ensemble Mariëff.

Zaterdag, 25 Juni: 6.30 nieuws uit Batavia; 7.00 het einde is in zicht; 12.00 na gedane arbeid is het goed vrolijk te zijn; 12.40 het strijdkrachten rhytme kwartet olv Dolf Kaper met zang van Dolf Kaper en Puck Peper; 13.00 telefonisch verzoek-platenprogramma; Vraagt u maar, 1135 staat voor u klaar; 13.30 nieuwsberichten; 13.40 vervolg: verzoekprogramma; 1930 uit de mengmolen; 20.00 „Ons kort verhaal”; 20.20 de beentjes van de vloer; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 show-parade; 21.30 „Negen heit de klok...“ 22.15 Week-end serenade 22.30 sluiting.

Coppi en Bartali

Halfgoden van de Italiaanse wielwereld

Wanneer op de laatste dag van deze maand, op 30 Juni a.s. het startschot voor de Tour de France wordt gelost, zal er een man zijn, die het moeilijker heeft dan alle renners, officials en chefs d'équipes bij elkaar. Deze man is de Italiaanse oud-renner Binda, die is aangesteld als chef-d'équipe van de Italiaanse ploeg, waarvan zowel Bartali als Coppi deel uitmaken.

Vele lezers zullen wel weten, dat deze beide Italiaanse renners, om het zo eens te zeggen, elkaars bloed wel kunnen drinken.

Beiden zijn grote kampioenen en juist dat is de verklaring van hun vijandschap. In Italië worden kampioenen als half-goden vereerd en Coppi is jaloers op Bartali en deze is op zijn beurt afgunstig op de successen van Coppi. Twee zulke rivalen in een ploeg: daar komt „ribut” van.

Ongeveer een jaar geleden scheen het, dat de rol van Bartali was uitgespeeld. Zijn leeftijd — hij is al een stuk over de dertig — speelde hem parten en Coppi deed alles wat nodig was om zijn rivaal van zijn voetstuk te stoten. Hij behaalde het werelduurrecord en in 1947 werd hij te Parijs kampioen der achtervolgers.

Dit alles was voldoende om Bartali in vlam te zetten en wat niemand verwachtte gebeurde verleden jaar: op schitterende wijze won Bartali de Tour de France. Bartali's eer was hersteld en zijn revanche werd volledig, toen Fausto Coppi zijn titel op de achtervolging aan Schulte moest afstaan. De rollen zijn dus gedraaid en thans doet Coppi alles om Bartali te evenaren.

Toen dan ook Bartali — tegen de verwachting in — besloot dit jaar wederom aan de Tour de France deel te nemen, was ook Coppi's plan gauw gemaakt. Hij schreef eveneens in voor deze grote strijd, waarin hij nog nimmer tot grote prestaties is gekomen.

De Tour de France nu, is meer dan welke wegwedstrijd, een evenement, waarbij het succes voor het allergrootste deel van teamwork afhangt. Renners als Coppi en Bartali mogen dan nog zo goed zijn, als zij niet door hun ploegmaats worden geholpen, komen zij er niet. Ook bij de wedstrijdtechniek speelt het teamwork een grote rol en hoewel in Italië de teamgeest altijd perfect is geweest, zien we het nu een beetje donker in voor de Italiaanse ploeg. Het is namelijk zo, dat de fabrieken, waarvoor de renners rijden, bepalen wie „baas” is en wie „knecht” en daar heeft men zich aan te houden, in welke goede vorm een „knecht” ook mag zijn en hoe slecht zijn „baas” ook uit de voeten kan. Thans nemen zowel Bartali als Coppi aan de Tour de France deel en men vraagt zich onwillekeurig af: „Wie is de baas?”

Een vraagstuk dat niet zo een twee drie was op te lossen, maar Binda, heeft de Italiaanse ploeg namelijk gesplitst in twee kleinere ploegen van zes man. Coppi leidt de ene ploeg, terwijl Bartali bij de andere ploeg als „baas” fungeert. Zij mogen bovendien zelf hun ploegen samenstellen en natuurlijk hebben zij ieder vijf renners uitgezocht, die bereid zijn niemand anders dan hun „baas” te steunen. Binda staat derhalve aan het hoofd van een Italiaanse ploeg, die in wezen bestaat uit twee ploegen, die elkaar op leven en dood zullen beconcurreren. Daarmede moet hij een zege

voor zijn land trachten te behalen. Hoe hij dit voor elkaar moet krijgen, begrijpt niemand, want zelfs al zou Coppi in het geheel geen kans hebben, dan zal hij er toch alles voor doen om te voorkomen, dat Bartali de zege behaalt. Hoe het ook zij de Tour de France zal er dit jaar des te interessanter door worden.

STRIJDERS VOOR VICTORIE

S.V.V. kampioen van Nederland.

Zaterdag 4 Juni werd in het Feyenoordstadion te Rotterdam, waar zich ruim 65.000 toeschouwers hadden verzameld, de wedstrijd S.V.V. — Heerenveen om het kampioenschap van Nederland gespeeld. S.V.V., die het vorige seizoen nog in de tweede klasse speelde, zette, door met een 3-1 overwinning op Heerenveen het kampioenschap van Nederland te verdienen, de kroon op het werk.

De wedstrijd, die ondanks de neersijpelende regen in een zeer vlot tempo werd gespeeld, gaf een zeer wisselvallig beeld te zien. Bij Heerenveen, dat reeds voor de rust met 2-0 achterstond, kon Abe Lenstra niet geheel loskomen. Keeper Veenstra ging bij de eerste twee doelpunten niet geheel vrij uit. De eerste score werkte Veenstra met een reflexbeweging in eigen doel, terwijl het tweede doelpunt door Koeneman werd

Denemarken — Nederland 1 — 2

een uitgebreid verslag van deze wedstrijd verschijnt in ons volgend nummer

gemaakt, toen deze de bal in het bezit kreeg, doordat Veenstra het leer liet glippen.

Na de rust wist Brandsma van Heerenveen de achterstand te verkleinen, door uit een prachtige doorloopbal te scoren. Door dit tegenpunt werden de Schiedammers enigszins in de verdediging gedrongen, doch de Friezen gaven zich gewonnen, toen Koeneman uit een prachtige voorzet van rechts het derde doelpunt voor zijn club onhoudbaar inschoot.

S.V.V. is kampioen.....

UITZENDING FINLAND — NEDERLAND

Doordat de wedstrijd Finland — Nederland te Helsinki te laat aanvangt is het niet mogelijk het ooggetuigeverlag van deze wedstrijd reeds Donderdag 16 Juni uit te zenden.

De opnamen van dit verslag zullen echter via P.C.J. op Vrijdag 17 Juni worden uitgezonden. Deze uitzending zal om 21.00 uur (Sum tijd) door Radio Medan worden gelayeerd.

NIEUWS UIT NEDERLAND

Uit AMSTERDAM word gemeld, dat aan de roeiwedstrijden de Henley Royal Regatta die 29 en 30 Juni a.s. zullen worden gehouden, DDS (De Delftse Sport) deelneemt in de Grand Challenge Cup voor achten. In de Diamond Sculls voor Skiffs komt Neumeier van Willem II uit. De Nederlander Jan Klein, heeft in Wenen gebokst tegen de Oostenrijkse zwaargewichtbokser Hein Wiesner. De partij bleef onbeslist. De Amsterdammer Leo Poppes — won op punten van de Oostenrijker Margath.

Het Nederlandse hockey-elftal heeft met 4-0 het Deense nationale team weten te slaan. Bouman maakte de eerste drie Nederlandse doelpunten, terwijl invaller van der Doll van HDM (Den Haag) voor het vierde zorgde. De Deense sticktechniek liet nog al wat te wensen over; de Hollandse jongens waren ook sneller. De samenstelling van de Benelux heeft ook zijn invloed op de sport doen gelden. Regelmatig worden thans wedstrijden tussen de drie landen georganiseerd.

Op de eerste Pinksterdag onder andere, werden te Albertplage bij Zoute, schermwedstrijden gehouden, die door België met 5 punten werden gewonnen. Luxemburg bezette met 2 punten de tweede plaats, terwijl onze landgenoten met 1 punt de rij sloten.

De oud-junior kampioen hardlopen, Jan de Vries, behaalde te San Francisco mooie successen. Tijdens wedstrijden van de Far West Conference wist Jan de nummers 100 en 200 yards aan zijn zegekar te binden. Zo te zien werd er aan „conference” niet veel gedaan. De Vries deed het met daden. Een tip voor de UNO.

Aanstaande demobilisanten onder de sportliefhebbers behoeven zich voor wat betreft de scheepsruimte naar Nederland voorlopig nog niet ongerust te maken. Ten slotte zijn er nog altijd goede zeilers en zeilboten in Nederland. In een race van Hoek van Holland naar Harwich kwamen drie Nederlandse zeilers bij de eerste vier aan. Onze landgenoot Groudriaan, werd eerste met zijn boot „Olivier van Noort” in de tijd van 12 uur 35 minuten en 12 seconden.

„HEEL WAT ANDERS

dan gisteren”, zei mijn collega na afloop van de wedstrijd M.L.-Deli Mij., die Zondag 5 Juni j.l. op het M.L.-veld werd gespeeld. Hij bedoelde, dat de wedstrijd 3-15 R.I.-L.T.D., die we de Zaterdag daarvoor zagen, van een heel wat beter peil was.

Behalve dan, dat de M.L. met 3-1 won, herinneren we ons nauwelijks meer iets van de wedstrijd. Het veld was hard, de spelers waren slecht en de scheidsrechter.....

Daarover iets aardigs.

Op de tribune huppelde het dochttertje van een van de M.L.-spelers — tot ergernis van Mama — vrolijk rond, vol belangstelling voor alles wat er op, in en rond het veld gebeurde. Met geveinsde interesse kijkt zij naar het spel van paps en zijn vrienden als ze van ma terzake een standje krijgt. Met verbazende deskundigheid klinkt het als een der spelers de bal ingooit, uit haar mond: „Mam, je moet de bal toch in de nek leggen, als je ingooit?”

Ma zwijgt, evenals de scheidsrechter, die vijf meter van de overtredende speler staat. Hatelijk als we zijn — mijn collega en ik — gingen we natuurlijk op het ingooien letten. Tenslotte kun je zelfs van kinderen nog wel iets leren. Toen we dezelfde overtreding regelmatig zagen herhaald — resultaat als boven — begrepen we pas waarom de beide grensrechters aan de andere zijde van het veld „estafette” liepen.

L.T.D.—3-15 R.I.

Ernstig heeft de gewijzigde ploeg van de L.T.D. de leider in de eerste klasse, 3-15 R.I., in gevaar gebracht door, vooral in de eerste helft van de wedstrijd, uitstekend te spelen.

De ploeg gaf voor rust de toon aan en verraste vriend en vijand door haar goede, snelle voorhoede-spel.

Na de rust, die met een 2-1 voorsprong voor L.T.D. inging, tapte 3-15 R.I., waarvan de spelers nogal last hadden van de hen veelvuldig toegediende injecties, uit een ander vaatje. Spoedig bereikte de ploeg weer haar oude peil, waartegen L.T.D. niet opgewassen bleek. Zo veranderde de voorsprong geleidelijk aan in een gelijkspel. Zes minuten voor het einde werd Geerlof's heiligdom — dat hij gedurende de gehele wedstrijd voortreffelijk beschermde — voor de derde maal doorboord.

De overwinning kwam 3-15 R.I. — vooral door haar spel na de rust — zeer zeker toe. De punten — 2 — 3 — geven de juiste verhouding weer.

VOETBAL — PROGRAMMA.

Van 20 Juni t.m. 25 Juni '49.

1e Klasse; 23-6 3-15 R.I.—Sahata, Kebon Boenga 5.00 u; 26-6 L.T.D.—Deli Mij. Kebon Boenga 5.00 u.

2e Klasse; 21-6 8e Genie—Behos, Benteng 5.00 u; 22-6 Unie—Sub. Cie Benteng, 5.00 u; 20-6 Haco—A.A.T. D.P.S. I. 5.00 u; 21-6 M.P.—V.M.M.A. D.P.S. I. 5.00 u.

3e Klasse. 21-6 Shell—Terco—Beatrix, 3.15 u; 22-6 3e Genie A.B.—Deli Spoor, D.P.S. I. 5.15 u; 20-6 Ajer Bersih—H.V. A., Beatrix 5.15 u; 23-6 D.A.S.—T.V.A. Benteng 5.15 u.

Res. 1e Klasse. 23-6 Unie 2—M.L. 2, Beatrix 5.00 u; 23-6 Sahata 2—Deli Mij D.P.S. I. 5.15 u; 24-6 A.A.T. 2—L.T.D. 2, Beatrix 5.00 u. Victoria 2: Vrij.

Res. 2e Klasse. 26-6 Sub. Cie 2—Terco 2, Beatrix 5.00 u; 25-6 T.V.A. 2—Behos 2, Beatrix 5.00 u; 25-6 V.M.M.A. 2—Ajer Bersih 2. M.L., 5.15 u; 22-6 M.L. 3—A.A.T. 3, M.L. 5.00 u; 24-6 8e Genie 2—L.T.D. 3, D.P.S. I. 5.00 u.

Res. 3e Klasse. 24-6 M.P. 2—M.L. 4, Benteng 5.00 u; 25-6 Deli Spoor 2—L.T.D. 4, D.P.S. I. 5.15 u; 26-6 V.M.M.A. 3—Shell 2, D.P.S. I. 5.15 u; 25-6 A.A.T. 4—H.V.A. 2 Benteng, 5.15 u; 25-6 Behos 3—D.A.S. 2, M.L. 5.15 u.

UITSLAGEN O.S.V.B.

De voetbaluitslagen van de in de week van 30 Mei t/m 7 Juni gespeelde wedstrijden luiden als volgt:

1e Klasse.

3-15 R.I. — L.T.D. 3-2; M.L. — Deli Mij. 3-2.

2e Klasse.

Behos — A.A.T. 4-1; Sub. Comp. — M.P. 2-2; Unie — 8e Genie 4-3; Haco — V.M.Ma. 3-3.

3e Klasse.

Terco — H.V.A. 2-2; 3e Genie A.C. — Shell 4-1; Ajer Bersih — T.V.A. 3-1.

Res. 1e Klasse.

M.L. 2 — L.T.D. 2 1-2; Sahata 2 — Unie 2 4-1; A.A.T. 2 — Victoria 2 0-2.

Res. 2e Klasse.

Terco 2 — M.L. 3, 1 — 5; Behos 2 — L.T.D. 3 3-0; A.A.T. 3 — V.M.Ma. 2 0-1; Ajer Bersih 2 — T.V.A. 2 1-1.

Res. 3e Klasse.

M.L. 4 — A.A.T. 4 3-1; H.V.A. 2 — V.M.Ma. 3 0-1; Shell 2 — Deli Spoor 2 0-5; M.P. 2 — Behos 3 3-1.